

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

2-son (6-jild)

2026

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI**

№ 2 (6) – 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2026

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Kurbanov Eldar Ermamatovich, Qormishov Mirjalol Jumamurod o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA MILLATLARARO TOTUVLIKNI TA'MINLASHDA MILLIY MADANIY MARKAZLARining INSTITUTSIONAL ROLI VA VAZIFASI (Sirdaryo viloyati markazlari misolida)	11-15
<i>Djurayev Ikrom Nematovich</i> SOPOLLI-KO'ZALI ARXEOLGIK QATLAMLARIDA SHIMOLIY DASHT QABILALARINING IZLARI	16-19
<i>Акбарова Камила Шухрат кизи</i> МЕЖДУ СЕКУЛЯРИЗАЦИЙ И МОДЕРНИЗАЦИЕЙ: СОВЕТСКАЯ ПОЛИТИКА В СФЕРЕ РЕЛИГИИ В УЗБЕКИСТАНЕ	20-26
<i>Olimov Islombek Ulug'bek o'g'li</i> SUV TA'MINOTI TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR.....	27-31
<i>Sitorabonu Bobojonova</i> BUXORODA DASTLABKI MUZEYNING TASHKIL TOPISHI.....	32-36
<i>O'ralov Orzubek</i> GEOGRAFIK KASHFIYOTLARGA QADAR POLINEZIYA XALQLARINING RIVOJLANISHI VA DAVLATCHILIK INSTITUTLARINING SHAKLLANISHI TARIXI.....	37-45
<i>Qahhorov Shohjaxon Shodiyor o'g'li</i> ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MEROSINING TARIXIY VA MA'NAVIY TAHLILI.....	46-50

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Madartov Bahrom</i> TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA O'ZARO MUNOSABATLARNI HISOBGA OLISH ASOSIDA STRATEGIK REJALASHTIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH	51-55
<i>Xudayberdiyev Otabek Absalomovich</i> XALQARO SAVDO MUNOSABATLARIDA TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA TA'MINOT ZANJIRI VA LOGISTIKA KONTROLLINGINING ROLI	56-64
<i>Ismailova Shaxnoza Uktamovna</i> O'ZBEKISTONDA INFLYATSION BOSIM OMILLARI VA ULARNING ISTE'MOL NARXLARI INDEKSIDA NAMOYON BO'LISHI.....	65-75
<i>Usmonov Maxsud Tulqin o'g'li</i> XIZMAT KO'RSATUVCHI SUBYEKTLARNING RAQOBATBARDOSHLIGINI BELGILOVCHI OMILLAR TIZIMINI ANIQLASH VA XIZMAT SIFATI QIYMAT TAKLIFI MIJOZ TAJRIBASI BREND KAPITALI HAMDA TEZKORLIK INDIKATORLARI ASOSIDA BAHOLASH	76-87

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Alimatova Nargis Abduxalilovna</i> INSON ONGINING TABIATINI O'RGANISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	88-93
--	-------

<i>Utegenova Jamila Djolmurzayevna</i> O'ZBEKISTONDA BIOETIKANING SHAKLLANISHI VA FALSAFIY ASOSLARI	94-97
<i>Mamatqulov Rashid Pazilbekovich</i> JAMIYAT YUKSALISHIDA IJTIMOY NAZORATNING ROLI.....	98-102
<i>Shadimetov Mahmudjon Negmatjanovich</i> RUHIY KAMOLOT TUSHUNCHASINING FALSAFIY MAZMUNI VA TARIXIY ILDIZLARI .	103-108
<i>Ochilov Jamshid Abdurashidovich</i> KOSMOGEN, TEXNOGEN, ANTROPOGEN SIVILIZATSIYALAR MOHIYATINING ONTOLOGIK TALQINI	109-117
<i>Beshimov Xamidjon Sayidovich</i> KASABA UYUSHMALARI TIZIMIDA INSON QADRINI YUKSALTIRISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	118-126
<i>Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna</i> ABU RAYHON BERUNIY ASARLARIDA FANLARNING INSON HAYOTIDAGI O'RNI MASALALARI	127-130
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Axmedov Oybek Saporbayevich</i> INGLIZ TILIDAGI SOLIQ-BOJXONA TERMINOLOGIK BIRLIKLARINI O'ZBEK TILIGA TARJIMA QILISHNING STILISTIK MUAMMOLARI.....	131-139
<i>Babadjanova Nazokat</i> OGAHIYNING SO'Z VA NUTQ MASALALARIGA OID QARASHLARINING MA'RIFIY MANBALARI	140-148
<i>Xo'jamqulov Anvar Jozilovich, Tog'ayeva Shoxnoza Elmurod qizi</i> ADABIYOTIDA "ABSURD" TUSHUNCHASI	149-153
<i>Abdullayeva Rahima Raimqul qizi</i> MEDIA YORDAMIDA IMIDJNING SHAKLLANISHI VA IJTIMOY FIKR	154-161
<i>Fozilov Arabjon Nozimjon o'g'li</i> CHET TILLARINI O'RGANISHDA SO'Z YODLASHNING AHAMIYATI	162-165
<i>Sarvinov Abdiraxmonova Davron qizi, Eshtuhtarova Bibigul Bektoshevna</i> THE SIGNIFICANCE OF STUDYING GENDER REPRESENTATION IN IDIOMS AND PHRASEOLOGICAL UNITS.....	166-171
<i>Raxmonova Dildora Mirzakarimovna</i> TAVALLO IJODIDA POETIK OBRAZ YANGILANISHINING IJTIMOY-TARIXIY VA ADABIY- ESTETIK OMILLARI.....	172-185
<i>Кодирова Зарина Баходировна</i> ХУДОЖЕСТВЕННОЕ СВОЕОБРАЗИЕ ДЕТСКОЙ ПРОЗЫ ДЭВИДА УОЛЛЬЯМСА: «DEMON DENTIST», «THE FING», «GANGSTA GRANNY».....	186-191
<i>Ismatilloev Jobir</i> "FIRDAVS UL-IQBOL"DAGI QASIDALARDA HUKMDORLAR MADHI	192-197
<i>Bozorova Nasiba</i> O'LMAS UMARBEOVNING "YOZ YOMG'IRI" QISSASIDA JINOYATNI O'RGANISHDA RETROSPEKSIYA USULI	198-203

<i>Ганиева Зухра Муратбаевна</i> ВЕРБАЛИЗАЦИЯ КОНЦЕПТА «СМЕРТЬ» В РУССКОМ ЯЗЫКЕ: КОГНИТИВНО-СЕМАНТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ	204-212
--	---------

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich, Ro'ziboyev Asilbek</i> SUN'IY INTELLEKT QARORLARIDA ADOLATSIZLIK MUAMMOSI VA UNI BARTARAF ETISH YO'LLARI.....	213-218
<i>Bazarova Dildora Baxodirovna</i> ODIL SUDLOVNI TA'MINLASHDA "RAQAMLI SUD"	219-226
<i>Бабаев Джасхонгир Исмаилбекович</i> КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ДОГОВОРА ПИТЬЕВОГО ВОДОСНАБЖЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН: ПУТИ МОДЕРНИЗАЦИИ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА	227-229
<i>Азходжаева Роза Алтыновна</i> РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ.....	230-235
<i>Абдужампоров Шахбоз Музаффар ўғли</i> ЭЛЕКТРОННЫЕ ДОКАЗАТЕЛЬСТВА В ДЕЛАХ О КИБЕРПРЕСТУПЛЕНИЯХ: ПРОБЛЕМЫ СБОРА, ФИКСАЦИИ И ПРАВОВОЙ ОЦЕНКИ	236-246
<i>Alijanov Ilhomjon Erkinjon o'g'li</i> PROKURATURA ORGANLARIGA QABUL QILISHDA NOMZODLARGA QO'YILGAN TALABLAR, XIZMATGA QABUL QILISH VA YOSH MUTAXASSISLAR BILAN ISHLASHGA DOIR FAOLIYATNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	247-253
<i>Sarsenbaeva Aynura Tenelbay qizi, Tanirbergenov Sultanbek Bazarbaevich</i> FUQAROLARNING KONSTITUTSIYAVIY HUQUQ VA ERKINLIKLARIGA QARSHI JINOYATLAR HUQUQIY MOHIYATI.....	254-258
<i>Qudratillayev Jaxongir Zokirjon o'g'li</i> INTERNETDAN FOYDALANISH HUQUQINING TARKIBIY QISMI	259-265
<i>Usmonaliyev Muslimbek Qurvonaliyevich</i> SPORTCHILARNI VAQTINCHALIK IJARAGA Olish SHARTNOMASINING SPORT HUQUQIDAGI O'RNI	266-272
<i>Mamadaliyev Boburjon Bahodirjon o'g'li</i> MAHALLIY BUDJETNI TARTIBGA SOLISHDA MAHALLIY DAVLAT HOKIMIYATI IJRO ORGANLARINING VAZIFALARINING O'ZIGA XOS JIHATLARI.....	273-278
<i>Umarova Xolisxon Nomoz qizi</i> KORPORATSIYA DIREKTORLARINING FUNKSIONAL VAZIFALARINI AMALGA OSHIRISH BILAN BOG'LIQ JAVOBGARLIGI CHEGARASI	279-286
<i>Yaqubova Guli Qosimboy qizi</i> VOYAGA YETMAGANLAR BILAN BOG'LIQ ISHLARNI FUQAROLIK SUDLARIDA KO'RISHDA PROKURORNING ISHTIROKI TUSHUNCHASI VA UNING BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI	287-294
<i>Ibrohimov Azimjon</i> XO'JALIK JAMIYATLARI BOSHQARUV ORGANLARI TIZIMIDA IJRO ORGANI: ROSSIYA FEDERATSIYASI MISOLIDA	295-301

<i>Choriyeva Xupshidabonu Xuppam qizi</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING "VASIYLIK VA HOMIYLIK TO'G'RISIDA"GI QONUNINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA VA XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH MUAMMOLARI.....	302-310
<i>Saidazimov Yusuf Sodiq o'g'li</i> MA'MURIY AKT. MA'MURIY AKTNING MAZMUN-MOHİYATI. GERMANIYA TAJRIBASI.....	311-316
<i>Tursunov Ilxomjon Salimovich</i> MUQADDAM SUDLANGAN SHAXSLAR TOMONIDAN SODIR ETILISHI MUMKIN BULGAN JINOIY HARAKATLARNI OLDINI OLISH VA MAXSUS PROFILAKTIKANI TAKOMILLASHTIRISH	317-321
<i>Xojanazarov Otabek Saydazimovich</i> OZODLIK DAN MAHRUM QILISH BILAN BOG'LIQ BO'LMAGAN JAZOLAR IJROSI USTIDAN PROKUROR NAZORATI: MILLIY VA XALQARO TAJRIBA.....	322-329
<i>Raxmedov Xurshid Ashrapxodjayevich</i> JINOYAT ISHINI QO'ZG'ATISH INSTITUTINING HUQUQIY TABIATI VA PROTSESSUAL AHAMIYATI	330-339
<i>Mansurova Xulkar Nabiyevna</i> FUQAROLIK PROTSESSINING TEZKORLIGINI TA'MINLASHDA SIRTDAN HAL QILUV QARORI CHIQRISHNING AHAMIYATI	340-349
<i>Begimova Nasiba Xudayberdievna</i> FARZANDLIKKA OLISH INSTITUTINING TADRIJIY RIVOJLANISHI	350-358
<i>Yo'ldoshbekov Anvar</i> NAQDSIZ HISOB-KITOB LAR VA RAQAMLI NAZORAT TIZIMLARINING HUQUQIY AHAMIYATI	359-367
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna</i> EVRISTIK TA'LIM NAZARIYASIDA TA'LIM OLUVCHINING MUSTAQIL FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH MEXANIZMLARI	368-372
<i>Shukurov Mirjalol Norpulatovich</i> YAKKAKURASHCHILARNI TEXNIK USULLARIGA O'RGATISHDA KLAS TER USLUBIDAN FOYDALAN HOLDA TAKOMILLASHTIRISH	373-377
<i>Tilyabayev Kamil Zaitjonovich</i> O'ZBEK TILINING O'RGANILISHI VA DEKOLONIZATSIYASIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR: (DE)KOLONIAL HIS-TUYG'ULAR, MILLAT VA O'Z-O'ZINI ANGLASH	378-383
<i>Xudoyberdiyev G'iyosiddin Baxtiyor o'g'li</i> SHARQ MUTAFAKKIRLARNING FALSAFIY QARASHLARI ASOSIDA BO'LAJAK O'QITUVCHILARDA VALEOLOGIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM PEDAGOGIK OMILI SIFATIDA.....	384-388
<i>Xo'jamqulov Rasulbek Qurbon o'g'li</i> KOMPYUTER GRAFIKASI TEXNOLOGIYALARINI LOYIHA ASOSIDA O'QITISHGA INTEGRATSIYALASHNING PEDAGOGIK SAMARADORLIGI	389-393
<i>Badalov Ulug'bek Xikmatovich</i> GEOGRAFIYA FANI DARSLARIDA ONLAYN GIS TIZIMLARIDAN FOYDALANISH.....	394-398

<i>Anvarjonova Nodirakhon Nasimbek qizi</i> IS EXPLICIT GRAMMAR INSTRUCTION STILL PEDAGOGICALLY JUSTIFIED? A CRITICAL RECONSIDERATION OF ITS ROLE IN CONTEMPORARY ENGLISH LANGUAGE EDUCATION.....	399-406
<i>Imomov Fozil Shakarbek o'g'li</i> TEMPERAMENT NAZARIYASI VA INDIVIDUAL PSIXOLOGIK XUSUSIYATLAR ASOSIDA GRAFIK FAOLIYATNI TASHKIL ETISH: PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA VA SAN'AT TERAPIYASI KONTEKSTIDA.....	407-412
<i>Курбанбаев Джавод Аминбаевич</i> КОГНИТИВНЫЕ И ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ ОСНОВЫ ЛЕКСИЧЕСКИХ ГЛОССАРИЕВ В ЯЗЫКОВОМ ОБРАЗОВАНИИ	413-417
<i>Eshnazarova Farida Jo'raqulovna</i> JAMOADA LIDERLIK VA UNING SIFATLARI (SPORT JAMOALARI MISOLIDA).....	418-421
<i>Yuldasheva Muhayyo Alimbaevna</i> AVTOMOBILLARDA TASHISH VA HARAKAT XAVFSIZLIGINI TASHKIL ETISH FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY TA'LIM VOSITALARINING O'RNI.....	422-429
<i>Umarov Komil, Sobirov Orif, Sultanov Rustam, Egamberdiyev Abdullo</i> YUQORI MALAKALI GANDBOLCHILAR MASHG'ULOTLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	430-435
<i>Doniyorova Gulnoza Anvar qizi, Kurbanova Gulnoz Negmatovna</i> INTERAKTIV VOSITALAR VA AXBOROT RESURSLARIDAN FOYDALANISH ORQALI KASBIY KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISH METODIKASI.....	436-441
<i>Nafasov Arslon Komilovich</i> PEDAGOGIK TA'LIM KLASTERI YO'NALISHIDA TARIX O'QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH SAMARADORLIGI.....	442-447
<i>Pulatova Muxabbat Egamberdiyevna, Qalandarova Sevinch Aqiljon qizi</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING KOMMUNIKATIV SALOHIYATINI SHAKLLANTIRISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH	448-453

Received: 15 January 2026
Accepted: 2 February 2026
Published: 14 February 2026

Article / Original Paper

PHILOSOPHICAL CONTENT AND HISTORICAL ROOTS OF THE CONCEPT OF SPIRITUAL PERFECTION

Shadimetov Mahmudjon Negmatjanovich

Teacher of the University of Science and Technology, independent researcher

Abstract. The article scientifically substantiates the philosophical content and historical roots of spiritual perfection. In the history of human thought, the question of spiritual perfection has always been one of the important philosophical and moral problems. Issues of human self-knowledge, the improvement of one's inner world, and the attainment of moral and spiritual maturity have continuously developed from ancient philosophical teachings to modern socio-philosophical concepts. In the history of philosophical thought, the question of spiritual perfection was interpreted differently in various eras and cultures. The article scientifically substantiates the concept of spiritual perfection in the works of great thinkers of antiquity, as well as in Eastern and Western philosophy.

Keywords: spiritual perfection, science, knowledge, Islamic philosophy, Tasawwuf, modern approaches, enlightenment, metaphysical, ontological, reason.

RUHIY KAMOLOT TUSHUNCHASINING FALSAFIY MAZMUNI VA TARIXIY ILDIZLARI

Shadimetov Mahmudjon Negmatjanovich

Fan va texnologiyalar universiteti o'qituvchisi, mustaqil izlanuvchi,

<http://www.orcid.org/0009-0002-5146-0421>

e-mail: shadimetovm@bk.ru

Annotatsiya. Maqolada ruhiy kamolotning falsafiy mazmuni va tarixiy ildizlari ilmiy jihatdan asoslab berildi. Insoniyat tafakkuri tarixida ruhiy kamolot masalasi doimo muhim falsafiy va ma'naviy muammolardan biri bo'lib kelgan. Insonning o'zligini anglash, ichki dunyosini takomillashtirish, axloqiy-ruhiy yetuklikka erishish masalalari qadimgi falsafiy ta'limotlardan tortib, zamonaviy ijtimoiy-falsafiy qarashlargacha uzviy ravishda rivojlanib kelmoqda. Falsafiy tafakkur tarixida ruhiy kamolot masalasi turli davr va madaniyatlarda o'ziga xos tarzda talqin qilingan. Maqolada antik davr, Sharq va G'arb falsafasining buyuk mutafakkirlari ijodida ruhiy kamolot tushunchasi ilmiy jihatdan asoslab berildi.

Kalit so'zlar: ruhiy kamolot, ilm, fan, islom falsafasi, tasavvuf, zamonaviy yondashuvlar, ma'rifat, metafizik, ontologik, aql.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V6I2Y2026N15>

Bugungi globallashuv va axborotlashuv davrida ruhiy kamolot masalasi yanada dolzarblashib bormoqda. Texnologik taraqqiyot sharoitida insonning ma'naviy olami, axloqiy qadriyatlari va ruhiy barqarorligini saqlab qolish masalasi muhim ilmiy muammoga aylangan. Shu sababli ruhiy kamolot tushunchasining falsafiy mazmuni va tarixiy ildizlarini chuqur tahlil qilish, uni zamonaviy ilmiy yondashuvlar bilan boyitish dolzarb vazifalardan biridir.

Kirish. Ruhiy kamolot tushunchasi insonning nafaqat shaxsiy hayotida, balki jamiyat taraqqiyotida ham muhim o'rin egallaydi. Ruhiy kamolot insonning ma'naviy dunyosi, axloqiy fazilatlari, tafakkuri va e'tiqodi bilan bevosita bog'liq bo'lib, u shaxsning o'z ustida izchil

ishlashi, bilim va ma’rifatga intilishi, nafsoniy istaklarni jilovlash hamda ijtimoiy mas’uliyatni anglash jarayonida shakllanadi. Bugungi globallashuv va axborotlashuv davrida ruhiy kamolot masalasi yanada dolzarblashib bormoqda. Texnologik taraqqiyot sharoitida insonning ma’naviy olami, axloqiy qadriyatlari va ruhiy barqarorligini saqlab qolish masalasi muhim ilmiy muammoga aylangan. Shu sababli ruhiy kamolot tushunchasining falsafiy mazmuni va tarixiy ildizlarini chuqur tahlil qilish, uni zamonaviy ilmiy yondashuvlar bilan boyitish dolzarb vazifalardan biridir.

Mavzuga oid adabiyotlarning tahlili. Islom falsafasi (falsafa-hikmat): Abu Naql (al-Farabi, Ibn Sino) kabi mutafakkirlarda inson kamoloti ma’nolari — aql, ma’rifat va etik xususiyatlarning uyg’unligi sifatida ko’rilgan. Ibn Sinoning inson kamoloti haqidagi g’oyalari — jismonan va ruxan kamolatning o’zaro bog’liqligi; nafaqat fazilat, balki inson ruhi va aqlining rivojlanishi muhim [1, 45-58-bb.].

Tasavvufiy (ma’rifi) modellar: Tasavvufda «ruhiy kamolot» (komil inson, insoni kamil) — bu Allohga yaqinlashish, nafsni poklash va muhabbat/ma’rifat orqali ro’yobga chiqadi. Ibn Arabiy va boshqa sufiy mutafakkirlarda komil inson g’oyasi metafizik va ontologik jihatdan tushuntirilgan [2, 112-118-bb.].

Axloqiy-siyosiy yondoshuvlar: Yusuf Xos Hojib kabi Oriental/Markaziy Osiyo fikrlarida ruhiy kamolot – nafaqat individual, balki ijtimoiy-siyosiy mas’uliyat sifatida ham qaralgan. Bu nuqtai nazar rivojlangan jamiyat modelini ham o’zida aks ettiradi [3, 67-73-bb.].

Antik davr (Yunon): Platonning “Respublika”sida insonning ruhiy-axloqiy tarkibi va ideal davlatdagi «kamol shaxs» tasviri — keyingi davrlarda inson kamoloti tushunchasining asosiy manbalariga kirdi.

Hind va boshqa sharq an’analari (qisman): Hind falsafiy va buddiy an’analarda ham ruhiy kamolot — meditatif va etik rivojlanish orqali erishiladigan maqsad.

Islomning ilmiy va tasavvufiy maktablari:

Abu Nasr Forobiy va falsafiy maktabi: axloq, mahorati va aql o’rtasida bog’liqlik.

Ibn Sino (Avicenna): insonni butunlikda ko’radi: ruh va jismning uyg’unligi, nafsning kamolga yo’naltirilishi [4, 89-95-bb.].

Al-G’azoliy: aql va ma’rifatning birligi; tasavvufiy poklanish va falsafiy tanqid orqali ro’yona etish; al-G’azoliyning asarlari islom falsafisida ruhiy kamolotni tushunishda muhim ahamiyatga ega [5, 35-41-bb.].

Ibn Arabiy va «komil inson»: metafizik-birlik (vahdatul vujud) nuqtai nazaridan komil inson — butun borliqning mukammal aksini tashkil etadi.

Markaziy Osiyo va mahalliy mualliflar: Yusuf Xos Hojib, Alisher Navoiy kabi mutafakkirlar, shuningdek Beruniy va Aziziddin Nasafiy kabi fikrlar - ruhiy kamolotning mahalliy va xalq orasidagi interpretatsiyasini beradi. O’zbek-va-toshkent maktablari (xulasalar, maqolalar)da ruhiy kamolot - madaniy, estetik va axloqiy jihatlarni ham o’z ichiga oladi [6, 134-140-bb.].

Zikr, riyazat va ma’rifat — ruhiy kamolotning usullari. So’fiy an’analarda nafsni poklash (النَّفْسُ تَرْكِيَّةً), dilni pok qilish va Alloh bilan bog’lanish harakatlari muhim. Bu harakatlar ruhdagi nazorat, muvozanat, va axloqiy rivojlanishni ta’minlaydi [4, 96-b.].

So’fi Olloyor (1644–1724) — o’zbek tasavvuf adabiyotining yirik namoyandasi bo’lib, u tasavvufiy va axloqiy mazmunli she’riy asarlar orqali ruhiy kamolot haqidagi nazariy g’oyalarni o’zbek adabiy an’anasiga juda kuchli ta’sir ko’rsatgan shaklda kiritgan mutafakkir shoir

hisoblanadi [7, 12-b.]. Olloyorning ijodida ruhiy kamolot — nafaqat diniy rituallar to‘plami emas, balki inson qalbining ichki tozaligi va ma’naviy yondashuvi sifatida talqin etilib, uning rivojlanishi uchun zikr, riyazat va ma’rifatning o‘rni katta muhimlik kasb etadi [8, 40-44-bb.].

Tadqiqot metodologiyasi. Maqolada falsafada umumiylik va xususiylik, analiz va sintez, tarixiylik hamda mantiqiylik kabi ilmiy usullari qo‘llanilgan.

Tahlil va natijalar. Olloyor adabiy asarlarida inson ruhining poklanishi va ma’naviy yuksalishi tarkibiy qismlarini tasviri qiladi. U zikr (Allohni yod etish) orqali insonning kalbdagi g‘ofillikdan chiqishi, nafsni riyazat (o‘zini nazorat qilish) orqali poklashi va ma’rifat (ilohiy bilim va haqiqatni anglash) orqali haqiqatga yetishini ta’kidlaydi [9, 31-35-bb.]. Bu g‘oyalar Olloyorning she’rlarida va tarbiyaviy asarlarida insonning ruhiy kamolot yo‘lining amaliy bosqichlari sifatida bayon qilinadi.

Olloyorning tasavvufiy qarashlarida ruhiy kamolot — bu nafsning doimiy ravishda nazorat qilinishi va kalbni zikr bilan tozalashdan iborat. Uning fikriga ko‘ra, zikr inson qalbini Allohning zotiga yaqinlashtirish vositasi sidiq imon, yumshoq axloq va ma’rifatga yetishishni talab qiladi. Shu jihat oldingi tasavvufiy maktablarda ham keng yoritilgan bo‘lib, zikrning ma’naviy ta’siri shaxsning ichki barqarorligi va jamoatchilik salomatligi bilan chambarchas bog‘liq ekanligi ko‘rsatilgan [10, 44-48-bb.].

Olloyor ijodida ruhiy kamolot nafsni riyazat orqali taslim etishni ham o‘z ichiga oladi. Riyazat nafsni chiroyli nazorat qilish, dunyoviy istaklardan voz kechish va aql ravishida ma’naviy xolatni saqlashdir. Bu yo‘lda inson nafsning zararli xisssyotlari bilan munozara qilib, o‘zini tozalashga intiladi. Bu holat Olloyor she’rlarida ko‘p marta tasvirlangan holda, insonning ichki tinchlik va poklik sohibi bo‘lishi uchun muhim tanlangan bosqich sifatida keltiriladi.

Maorifat (ilohiy bilim) Olloyorning nazariyasida ruhiy kamolotning eng yuqori nuqtasi sifatida qaraladi. Uning ta’limotida ma’rifat so‘zi nafaqat bilim tushunish, balki Allohni kalbda tasavvur qilish va botinni ravshan qilish ma’nosini anglatadi. Bu bosqichda inson nafaqat tashqi qonuniyatlarni, balki ichki ma’naviy haqiqatlarni ham o‘z qalbi orqali anglaydi. Shunday qilib, So‘fi Olloyor tasavvufiy muzokaralarida ruhiy kamolotni zikr, riyazat va ma’rifat kabi uch tur tasavvufiy amallar orqali amalga oshiriladigan jarayon sifatida ifodalaydi. Bu yondashuv nafaqat shaxsiy ma’naviy rivojlanish, balki jamoatchilik ruhiyatini mustahkamlashda ham muhim bo‘lgan umumiy tasavvufiy falsafani o‘z ichiga oladi.

Komil inson (كامل إنسان) g‘oyasi: Bu g‘oya tahlil qilinganda, uning ontologik-metafizik mazmunini ko‘rib chiqish lozim — inson faqat ijtimoiy mavjud emas, balki ma’naviy-ma’rifiy nuqtai nazardan butun barcha mavjudlik bilan bog‘liq nuqta sifatida ko‘riladi [12, 112-118].

Alisher Navoiy va adabiy-etik qarashlar: Navoiy poetik va etik ijodida muhabbat, insonning ichki pokligi, ma’rifat va axloq asoslariga katta e’tibor berilgan. Bu yondashuv ruhiy kamolotning madaniy va estetik jihatlarini ochib beradi [13, 134-140-bb.]. Alisher Navoiy (1441–1501) o‘rta asr Sharq adabiyotining buyuk shoiri va mutafakkiri sifatida insonning ma’naviy kamoloti, axloqiy fazilatlar va uning ichki pokligi kabi mavzularni poetik va axloqiy ijodida chuqur aks ettirgan. Navoiyning ijodida muhabbat faqat romantik yoki hissiy holat emas, balki inson qalbidagi poklik, haqiqatga intilish hamda ma’rifatga erishish mexanizmi sifatida talqin qilinadi. Masalan, uning “Nasoyim ul-muhabbat” asarida muhabbat masalasi nafaqat insonlar o‘rtasidagi munosabatlardan iborat, balki ruhiy yuksalish va ma’naviy poklanishning haqiqiy yo‘li sifatida ko‘rsatiladi [14, 423-424-bb.].

Navoiyning poetik lirikasida muhabbat ko'p vaqtlar Allohga muhabbat va insonning nafsini tarbiyalash bilan bog'liq ma'naviy tengliklarda ifoda topadi. Bu borada nafsoniy talablar cheklanishi va ruhiy lazzatga intilish haqidagi qarashlar ham mavjud bo'lib, ular o'zining she'rlarida axloqiy mustaqillik va ichki poklikni targ'ib etadi [15, 17-18-bb.].

Ilmiy tahlillar Navoiyning axloqiy-ma'rifiy qarashlarini ham alohida o'rganib, uning inson va ummat uchun ma'naviy kamolot yo'lini ochuvchi ustoz sifatida ko'rilishini ta'kidlaydi. Uning badiiy va nazmiy asarlarida adolat, haqiqat, insonparvarlik, hamdo'stlik va poklik kabi qadriyatlar ma'naviy kamolotning asosiy elementlari sifatida qoraladi [16, 303-304-bb.].

Bundan tashqari, Navoiy ijodida ma'rifat, ya'ni bilim va xalqqa ma'naviy tafsilotlar yetkazish roli ham katta. Uning «Xazoyin ul-maoniy» va boshqa asarlarida ilohiy ilmning ahamiyati, insonning ichki voqealikni anglashi va hayotning ma'naviy jihatlarini anglash yo'li mudom ta'kidlangan. Shuning uchun Navoiyning poetik merosi insonni nafaqat estetik ruhda, balki axloqiy va ma'rifiy jihatdan poklashga da'vat etadi [17, 519 b.]. Shunday qilib, Navoiy poetik ijodida muhabbat, ma'rifat va axloq insonning ichki pokligi va ma'naviy yuksalishi bilan chambarchas bog'langan murakkab etik tizimni tashkil qiladi. Bu tizim hayotni inson uchun ma'no va ma'rifat manbai sifatida qarashga, nafsni tarbiyalash va jamiyatga foydali shaxs sifatida xizmat qilishga chaqiruvchi muhim konsepsiyadir.

Muhim mahalliy manbalar: Beruniy, Yusuf Xos Hojib, Aziziddin Nasafiy kabilarning asarlari markaziy osiyoliklar uchun ruhiy kamolotning tarixi va shakllanishida o'ziga xos asos bo'lgan [18, 73-80-bb.].

Tasavvufda ruhiy kamolot: zikr, riyozat va ma'rifat. Tasavvufiy ta'limotda ruhiy kamolot insonning Allohga yaqinlashuvi bilan bog'liq. Bu yo'lda asosiy usullar sifatida: yikr — qalbni poklash va ongni ilohiy huzurga yo'naltirish, riyozat — nafsni cheklash, sabr va iroda tarbiyasi, ma'rifat — ichki anglash va haqiqatni qalban idrok etish alohida ahamiyat kasb etadi.

Muhyiddin Ibn Arabiy ta'limotida ruhiy kamolot «Komil inson» g'oyasi orqali ifodalanadi. Uning fikricha, komil inson - butun borliqning ilohiy aksini o'zida mujassam etgan mavjudotdir. Ibn Arabiy insonni nafaqat ijtimoiy sub'ekt, balki kosmik-metafizik markaz sifatida ko'radi. Ruhiy kamolot orqali inson o'zining ilohiy mohiyatini anglaydi. Markaziy Osiyoda ruhiy kamolot g'oyasi Beruniy, Yusuf Xos Hojib, Alisher Navoiy asarlarida muhim o'rin tutgan. Yusuf Xos Hojib «Qutadg'u bilig» asarida axloq, bilim va mas'uliyat uyg'unligini kamolot mezoni sifatida ko'rsatadi. Alisher Navoiy ijodida muhabbat, inson qalbinin pokligi va ma'rifat ruhiy kamolotning estetik-axloqiy asosi sifatida talqin qilinadi. Hozirgi psixologik va pedagogik tadqiqotlarda ruhiy kamolot: sub'ektiv farovonlik, ma'naviy qoniqish, psixologik barqarorlik bilan bog'lab o'rganiladi. Ta'lim tizimida esa ruhiy kamolot tarbiyaviy jarayonning muhim vazifasi sifatida qoraladi [19, 998-1002-bb.]. Manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, ruhiy kamolot — aql, axloq, ma'rifat va ijtimoiy mas'uliyat uyg'unligidan iborat ko'pqirrali fenomendir.

Markaziy Osiyo an'analari va klassik islom-falsafasi bu tushunchani chuqur falsafiy, axloqiy va ma'naviy mazmun bilan boyitgan. Markaziy Osiyo an'analari va klassik islom-falsafasi ruhiy kamolot tushunchasini boyitishda o'z o'rnini saqlab qolgan. Ruhiy kamolot jarayonida shaxs nafsini poklash (النَّفْسُ تَرْكِيةً), axloqni sayqallash (الأَخْلَاقُ تَحْزِيبٌ) va ma'rifat (مَعْرِفَةٌ) orqali ichki muvozanat va mas'uliyatni shakllantiradi [20, 81-87-bb.]. Bu jarayon shaxsning stressga chidamliligi, ijtimoiy munosabatlarda barqarorligi va sub'ektiv yaxshi bo'lish hissiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shuningdek, ruhiy kamolotning tarbiyaviy va pedagogik jihatlarini maktab va oila muhitida jamoatchilik salomatligini mustahkamlashda muhim omil sifatida qoraladi.

Xulosa va takliflar. Ruhiy kamolot va jamoatchilik salomatligi o'rtasida o'zaro ta'sir mavjud bo'lib, shaxsiy ma'naviy rivojlanish jamoatchilik psixologik barqarorligini shakllantirishda asosiy rol o'ynaydi. Bu bog'liqlik falsafiy, tasavvufiy va psixologik tadqiqotlar bilan asoslangan. Madaniy kamolot va jamiyatni talqin qilishda madaniy-konservativ va modernist yondashuvlar o'rtasida chuqur farq mavjud. Bu farq asosan o'tmish merosini saqlash va yangilik, islohot va progresqa intilish tamoyillariga asoslanadi, va madaniyatshunoslik hamda ijtimoiy fanlar adabiyotida keng muhokama qilinadi.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Human Perfection in Ibn Sina's Philosophical Works. – Tashkent: Biruni Journal, Biruni Journal of Eastern Philosophy and Culture. 2021. - №2. – B. 45–58.
2. Ibn Arabi M. Komil inson tushunchasi. – Qozon: Илмий-амалий конференция материаллари. - 2018.- B. 112-118.
3. Obidov A.Sh. Saididdin al-Farg'oni va Yusuf Xos Hojib ijodida ma'naviy-axloqiy kamolot masalalari. Илмий мақола. – Тошкент: ORIENS, Халқаро илмий конференция тўплами, 2022. – B. 67–73.
4. Aziziddin Nasafiy. Tasavvufiy ta'limotida komil inson g'oyasi. – Samarqand: InLibrary, 2019. Илмий журнал. – B. 89-95.
5. Shukurova N. Solikning ruhiy-ma'naviy kamolotida sabr tushunchasi va uning psixologik tadqiqi Society and Innovations jurnali. - 2023. - B. 35–41.
6. Alisher Navoiy va ruhiy kamolot masalasi. – Anqara: Global Conferences, Xalqaro konferensiya materiallari, 2021.– B. 134–140.
7. Sufi Olloyor (1644–1724) // Ma'lumotlar: ijodiy va tasavvufiy meros, shoir haqida. - 2012. - B. 12.
8. Qarshiyev I. Mutaakkir Sufi Olloyorning ijtimoiy-ma'naviy va diniy-ahloqiy merosi // Eurasian Journal of Academic Research. - 2022. - Vol. 2(12). - B. 40-44.
9. Doniyorova M. The Heritage of Sufi Olloyor: The Religious-Educational and Ethical Significance of the work of "Sabot Ul-Ojizin" // European International Journal of Philological Sciences. - 2025. - Vol. 5(03). - B. 31-35.
10. The heritage of sufi olloyor: the religious-educational and ethical significance of the work of "Sabot Ul-Ojizin" (maqola, pedagogics versiyasi) // European International Journal of Pedagogics. - 2025. - Vol. 5(03). - B. 44-48.
11. Doniyorova M. T. The heritage of sufi olloyor: the religious-educational and ethical significance of the work of "Sabot ul-Ojizin" // European International Journal of Pedagogics. - 2025. - Vol. 5(03). - Pp. 31-35.
12. Ibn Arabi Muhyiddin. Komil inson (al-Insān al-Kāmil) tushunchasining ontologik va metafizik mazmuni. Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari. - Gisconf, 2018. - B. 112-118.
13. Alisher Navoiy ijodida ma'naviy-axloqiy kamolot va komil inson g'oyasi. - Toshkent, Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari.- 2021. - B. 134-140.
14. Omonova O'g'iljon Ilxombek qizi. Alisher Navoiyning "Nasoyim ul-muhabbat" asari. Ilm-fan yangiliklari konferensiyasi. - Vol. 8 No. 02. - 2025. - B. 423-424.
15. Mahmudova M. Moral Values in the Works of Alisher Navoi and Methods of Instilling Them in Students. Problems and Solutions at the Stage of Innovative Development of Science, Education and Technology. - Vol. 2. - No. 9. - 2025. - B. 17-18.
16. Uzaqova L.A. The Educational Significance of Moral Values in the Works of Alisher Navoi. Ilm-fan yangiliklari konferensiyasi. - Vol. 9. - N. 01. - 2025. - B. 303-304.
17. Navoi Alisher. Nasoyim ul-muhabbat: min shamoyim il-futuvvat. – Toshkent: G'afur G'ulom nomidagi adabiyot va san'at nashriyoti, 1990. - Tom 17. - 519 b.

18. Yusuf Xos Hojib. Qutadg'u bilig asarida ma'naviy-axloqiy kamolot masalalari // Alfraganus University Portfolio. - 2021. - B. 73-80.
19. Radjapov R. R., Pirnazarov R. A. Psychological Approaches to the Development of Spiritual Immunity in Youth // Multidisciplinary Journal of Science and Technology. — 2025. — Vol. 5 №5. — B. 998–1002.
20. Nasafiy A. Komil inson va ruhiy kamolot g'oyasi tasavvufiy manbalarda // InLibrary. - 2019. - B. 81-87.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 2 (6) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).